



# PRANEŠĖJŲ APSAUGA IR VERSLO ĮMONĖS

## Tyrimo rezultatų pristatymas

---

Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriaus vyriausioji specialistė  
Agnė Pranckevičiūtė



# RESPONDENTAI

- ❖ Klausimynas buvo išsiųstas 92 privataus sektoriaus įmonėms, kuriose privalo būti diegiami vidiniai kanalai.
- ❖ Gauti 66 įmonių atsakymai.

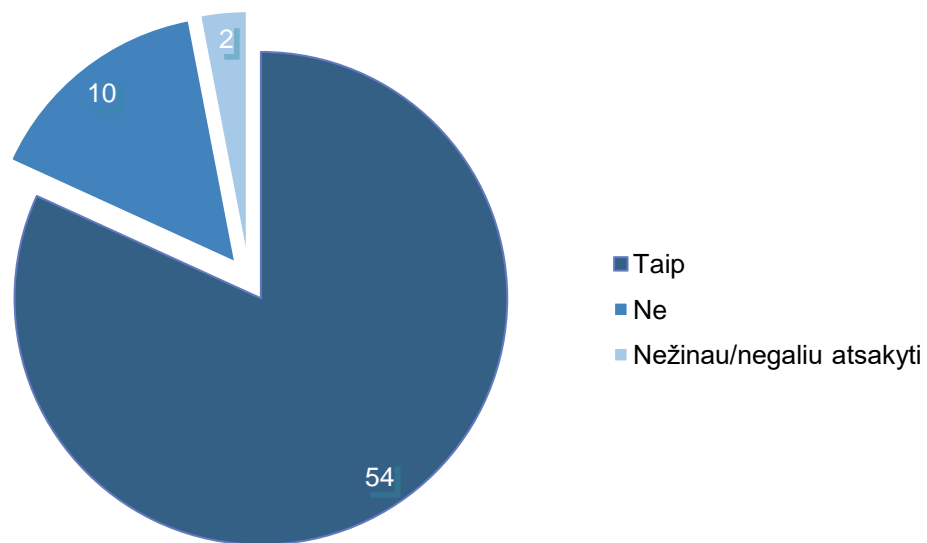


# TYRIMO TIKSLAI

- ❖ Sužinoti ar privataus sektoriaus įmonės tinkamai įgyvendina Pranešėjų apsaugos įstatymo ir Nutarimo nuostatas, t. y. ar įmonėse yra įdiegti vidiniai informacijos apie pažeidimus teikimo kanalai ir ar jie tinkamai funkcionuoja.
- ❖ Suprasti, kokios problemos kyla įmonėms, siekiant tinkamai įdiegti ir administruoti saugius vidinius kanalus.
- ❖ Atlikus surinktų duomenų analizę, pateikti rekomendacijas dėl įmonėse veikiančių vidinių kanalų tobulinimo.



## Ar įmonėje yra įdiegtas vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas?

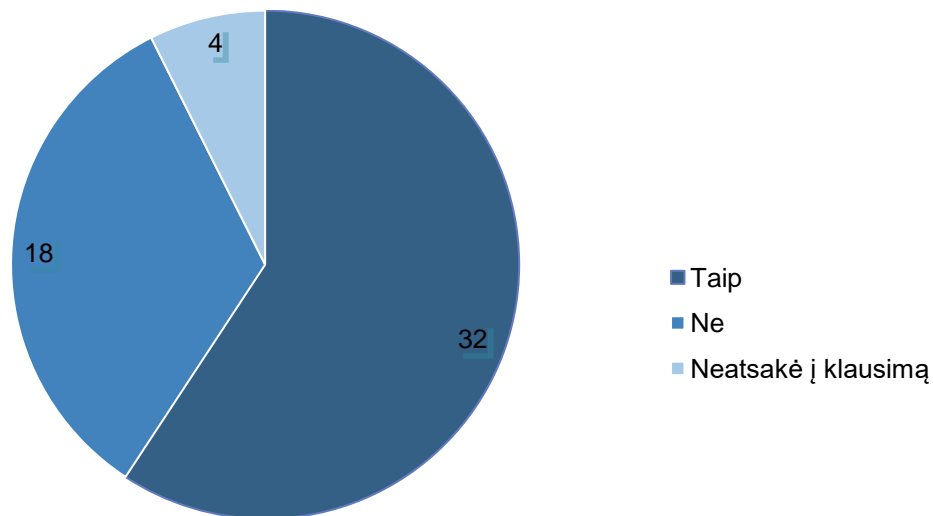




**TIK 7 ĮMONĖS NURODĖ, KAD NEŽINOJO APIE ĮSTATYMINĘ  
PRIEVOLĘ ĮDIEGTI VIDINĮ KANALĄ.**



## Ar įmonė viešai skelbia vidinio kanalo aprašymą?





- ❖ 18 iš 32 nuorodas pateikusių įmonių savo interneto svetainėse nurodo, jog įmonėje įdiegtu vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu informacija gali būti teikiama būtent pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą.

Išsamius ir informatyvius turimų vidinių kanalų aprašymus viešai skelbiančios įmonės:

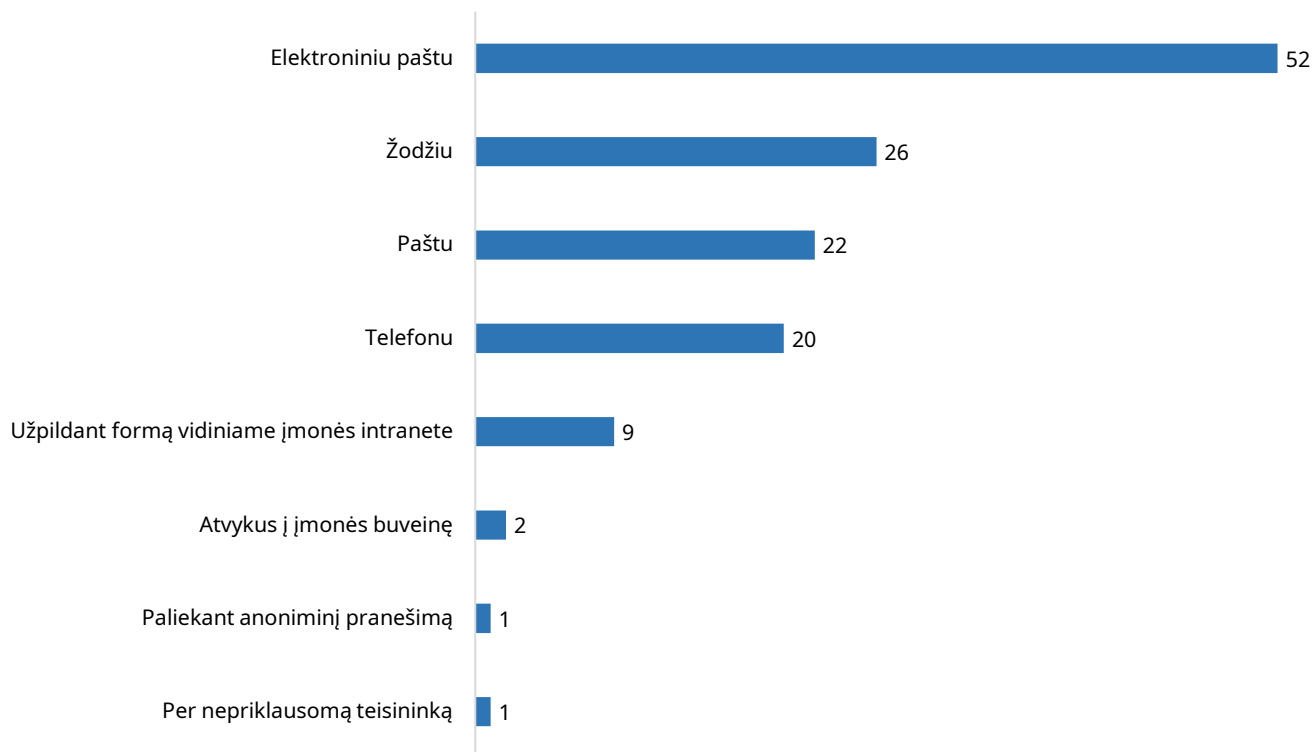
 Agrokonzernas, UAB	 Agrokonzerno grūdai, UAB	 Apranga, APB
 Kaišiadorių paukštynas, AB	 Mantinga, UAB	 Maxima, UAB
 Mineraliniai vandenys, UAB	 Pieno žvaigždės, UAB	 Vilniaus paukštynas, AB



- ❖ Pagal 11 iš 32 įmonių pateiktų nuorodų matyti, kad įmonės neturi atskiro vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo, skirto būtent pranešimams pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą teikti.
- ❖ 3 įmonės pateikė nuorodas į atsiliepiamų (skundų) skiltis, kurios labiau pritaikytos tretiesiems asmenims (įmonės klientams ir pan.), o ne įmonės darbuotojams.

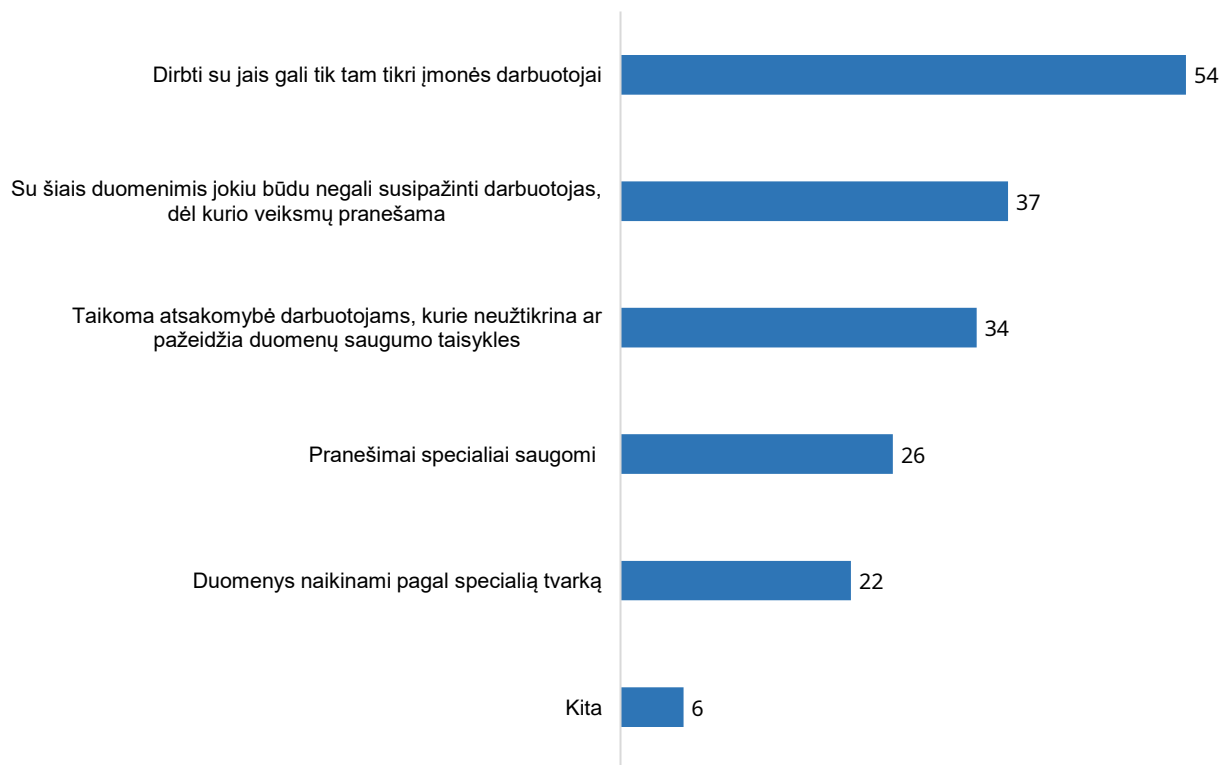


## Kokiais būdais įmonėje veikiančiu vidiniu kanalu galima pateikti informaciją apie pažeidimus?



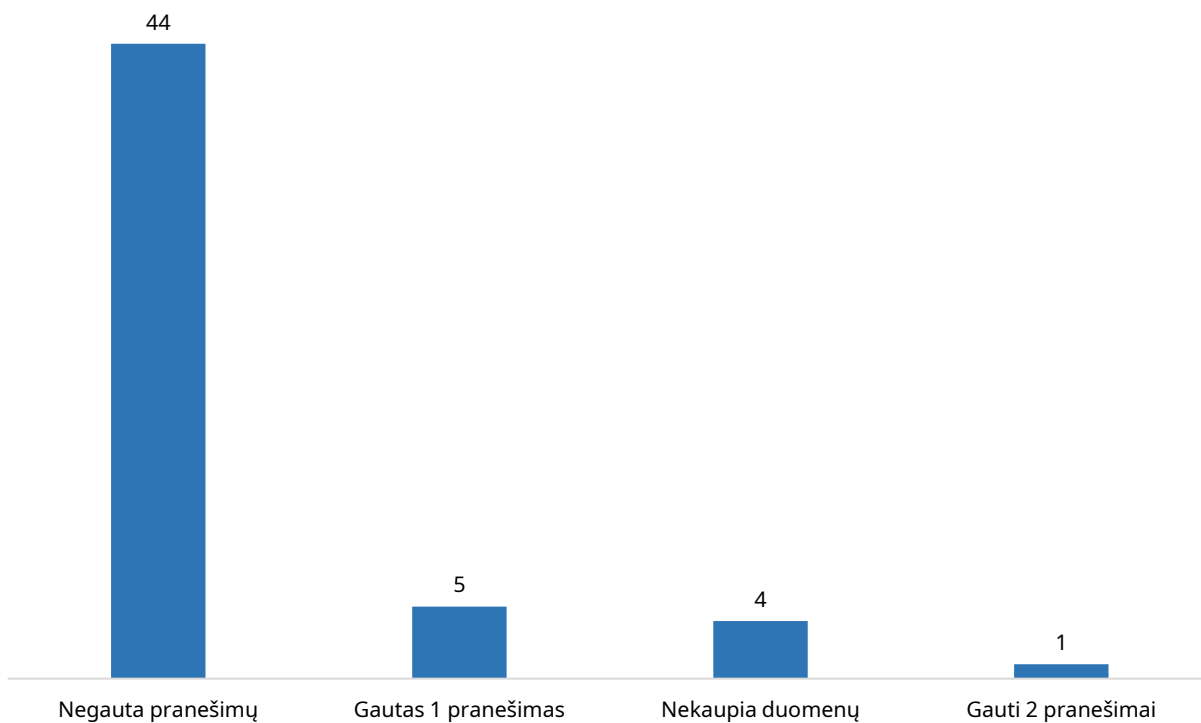


## Kaip užtikrinamas asmens, pranešančio vidiniu kanalu, duomenų saugumas?





## Įmonėse 2019-2020 m. pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą gautų pranešimų skaičius





**5 PRANEŠIMUOSE PATEIKTA INFORMACIJA LEIDO NUSTATYTI  
PAŽEIDIMUS ĮMONĖJE.**



## REKOMENDACIJOS (I)

- ❖ Sukurti atskirą vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, skirtą pranešimams pagal PAĮ teikti.
- ❖ Įmonės vidiniais ir išoriniais komunikavimo kanalais skelbti informaciją apie įmonėje veikiančią vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, kad ši informacija būtų prieinama tiek esamiems, tiek buvusiems įmonės darbuotojams, taip pat sutartiniais santykiais su įmone susijusiems asmenims.
- ❖ Aiškiai nurodyti, kokia yra įmonės vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo paskirtis ir kas gali juo naudotis.
- ❖ Viešai nurodyti, kokiais būdais (pvz., asmeniškai kompetentingam subjektui, paštu, el. paštu, naudojantis interneto platformomis (internetu arba intranetu), telefonu „karštąja linija“ ir pan.) gali būti teikiami pranešimai vidiniu kanalu.



## REKOMENDACIJOS (II)

- ❖ Viešai skelbti, kas yra kompetentingas subjektas, administruojantis įmonės vidinį pranešimų apie pažeidimus kanalą.
- ❖ Viešai skelbti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos formos pranešimo apie pažeidimą formą. Taip pat skelbti, kad apie pažeidimą galima pranešti laisvos formos pranešimu, nurodant, kad pranešimas teikiamas pagal PAĮ ir detalizuojant, kokius Įstatyme numatytus duomenis būtina nurodyti laisvos formos pranešime.
- ❖ Aiškiai nurodyti, kad asmenims, teikiantiems pranešimus pagal PAĮ, ir pateiktos informacijos turiniui taikomas konfidencialumas, o ne anonimiškumas.
- ❖ Patvirtinti ir viešai skelbti įmonės vidinį teisės aktą, reglamentuojantį vidinio kanalo funkcionavimo tvarką (aprašą).



## REKOMENDACIJOS (III)

- ❖ Įmonės vidiniame teisės akte, reglamentuojančiame vidinio kanalo funkcionavimo tvarką, nustatyti konkretų terminą (ne ilgesnį nei nustatytas Nutarime), per kurį turi būti reaguojama į pranešimą apie pažeidimą.
- ❖ Įmonės vidiniame teisės akte, reglamentuojančiame vidinio kanalų funkcionavimo tvarką, nustatyti, kad vienas iš būdų, kuriais asmeniui teikiama informacija, susijusi su pateiktu pranešimu, yra rašytinis atsakymas.
- ❖ Skirti finansavimą, kuris leistų užtikrinti tinkamą vidinio kanalo veikimą.
- ❖ Periodiškai priminti darbuotojams (pvz., el. paštu, žodžiu, atnaujinant informaciją įmonės intraneto ir interneto svetainėse) apie galimybę pranešti apie pažeidimus vidiniu kanalu.



## PASIŪLYMAI (I)

- ❖ **Dalyvauti nuotolinėse viešose konsultacijose.** Siekdama, kad Lietuvoje būtų užtikrinti maksimalūs pranešėjų apsaugos standartai, Generalinė prokuratūra vykdo nuotolines viešas konsultacijas verslo įmonių bei viešojo sektoriaus institucijų atstovams, atsakingiems už Pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimų įgyvendinimą. Nuotolinės konsultacijos prasidėjo 2021 m. gegužės 11 d. ir vyksta naudojant MS Teams nuotolinio bendravimo platformą. Numatyti aštuoni tokie renginiai ir jie vyks kiekvieną antradienį iki 2021 m. birželio 29 d. imtinai. Visų konsultacijų pradžia – 11.00 val. Prisijungimo nuorodą galite rasti prokuratūros interneto svetainėje, skiltyje „Aktualu pranešėjams“.



## PASIŪLYMAI (II)

- ❖ **Susisiekti pranešėjų konsultavimo linija.** Generalinėje prokuratūroje veikia pranešėjų konsultavimo linija (tel. (8 5) 266 2329). Paskambinus nurodytu telefonu, kompetentingas specialistas suteiks nemokamą konsultaciją rūpimais klausimais dėl vidinių kanalų diegimo ir administravimo. Linija veikia darbo dienomis 8–17 val. Skambinti galima ir anonimiškai.



## PASIŪLYMAI (III)

- ❖ **Kreiptis dėl nemokamų mokymų įmonės darbuotojams.** Generalinės prokuratūros atstovai organizuoja nemokamus mokymus įmonėms. Mokymų trukmė – 3 akademinės valandos. Per mokymus pristatomas pranešėjų apsaugos institutas, aptariami praktiniai aspektai (pvz., kaip galima pranešti apie pažeidimą, kaip teisingai užpildyti pranešimą, kaip prokuratūroje priimami sprendimai dėl pranešėjo statuso, kokios skatinimo ir pagalbos priemonės taikomos pranešėjams), analizuojamas konkrečios įmonės vidinis kanalas, pateikiamos pastabos dėl jo tobulinimo (jei kanalo nėra, nurodomi konkretūs žingsniai, ką įmonė turėtų daryti, kad tinkamai įdiegtų vidinį kanalą). Dėl detalesnės informacijos apie mokymus, maloniai prašome kreiptis el. paštu [Gintare.Bliujiene@prokuraturos.lt](mailto:Gintare.Bliujiene@prokuraturos.lt) arba telefonu (8 5) 266 2329



**AČIŮ UŽ DĚMESÍ!**